

Hafaza Melekleri Hakkında Bilgi Verir Misiniz

2 Eylül 2020

Diyanet Fetva

Hafaza melekleri, insanoğlunun yaptığı iyi-kötü bütün davranışlarını kaydeden ve insanı korumakla görevli olan meleklerdir. Bu meleklerin diğer bir ismi de “Kiramen Katibîn”dir. Bununla birlikte hafaza melekleri ile kiramen kâtibin meleklerinin farklı olduğu şeklinde bazı görüşler de bulunmaktadır.

Kuran-ı Kerim’de birçok ayette bu meleklerden bahsedilmektedir:

“Muhakkak sizin üzerinizde koruyucu melekler vardır. Onlar (Allah katında) çok değerli kâtiplerdir. Bütün yaptıklarınızı bilirler” (İnfitâr, 82/10, 11, 12)

“İnsanın önünde ve arkasında Allah'ın emriyle onu koruyan takipçiler (melekler) vardır.” (Ra’d, 13/11)

“Yoksa onlar bizim, gizlediklerini ve fısıldaştıklarını işitmediğimizi mi sanıyorlar! Hayır! Doğrusu onların yanındaki elçi meleklerimiz her şeyi kaydediyorlar.” (Zuhuf, 43/80)

“İnsan hiçbir söz söylemez ki onun yanında (yaptıklarını) gözetleyen (ve kaydeden) hazır bir melek bulunmasın. Herkes beraberinde bir sevk edici, bir de şahitlik edici (melek) ile gelir. Arkadaşı (melek), “İşte hep beraber olduğum şahıs burada” der. (Kaf, 50/18, 21, 23)

Kur’an-ı Kerim’de, insanların bütün amellerinin tam olarak kaydedildiği, (Nebe, 78/29) bunların kıyamet günü insanlara kendilerinin bizzat okumaları için arz edileceği, (İsra, 17/13, 14) bazı günahkârların “Bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın yaptıklarımızın hepsini sayıp dökmüş!” diyerek hayrete düşecekleri (Kehf, 18/49) şeklinde verilen bilgiler hep hafaza melekleri ve onların görevleriyle alakalıdır. Hadislerde de bu meleklerin devamlı insanların beraberinde bulundukları, kişinin her zaman yaptığı ibadetlerden aldığı sevapları o kişi hasta olup yapamadığı zamanlarda da yazmaya devam ettikleri, her ikindi ve sabah namazında Allah Teâlâ’ya insanların durumlarını arz ettikleri haber verilmektedir. (Bkz. Buhari, Mevâkîf, 16; Ezan, 3; Dârimî, Rikâk, 56)

Allah Teâlâ’nın insanın amellerini melekler olmadan da bilmesine rağmen bu melekleri insanın amellerini yazmakla görevlendirmiş olması farklı şekillerde açıklanmıştır. Her şeyden önce bu meleklerin varlığı, insanın başıboş herhangi bir varlık olmayıp özgür irade ve tercihi ile yaptığı bütün amellerinin önemine binaen kayıt altına alındığı hususunu gözler önüne sermektedir. İnsana yaptığı amellerin bu şekilde kayıt altına alındığının bildirilmiş olması, esasında insanların amellerinin karşılıklarını alacakları büyük bir din gününe hazırlanmasını sağlama anlamı da

taşımaktadır. Hatta şü da var ki hafaza meleklerinin bu şekilde insanların bütün amellerini kayıt altına almaları, ahiretteki hesabın hiçbir haksızlık ya da hataya yer verilmeksizin yapılacak olmasının bir işaretidir. Zira böyle bir şahitlik ve kayıt durumunda insanın amellerini hatırlayamaması, yaptıklarını inkâr etmesi ya da başka bir bahane ileri sürmesi söz konusu olamayacaktır.

İnsanın hafaza melekleriyle gözetim ve koruma altında olduğunu hissedip hiçbir amelinin gizli kalmayacağını bilmesi, onun sağlıklı bir kulluk bilincine ulaşması ve üstün bir ahlaka sahip olmasında önemli bir etkidir. Bir başka açıdan şü da söylenebilir ki hafaza meleklerinin her zaman insanın yanında bulunmaları, hayatın çeşitli zorluk ve korkularına karşı insanı güçlü kılmakta, onu aşırı korku ve birtakım yersiz evhamlardan da korumaktadır.

Sonuç olarak hafaza meleklerini, her zaman insanın beraberinde bulunarak yaptığı iyi-kötü bütün söz, fiil ve davranışlarını amel defterlerine kaydeden, insanı Allah Teâlâ'nın takdir ettikleri dışındaki zararlardan koruyan, kıyamet günü de insana kendisi ve amelleri konusunda şahitlik yapacak olan melekler olarak tanımlamamız mümkündür.